

Claudio Hlynhout

Mulholland Falls negre sembla...

Les pretensions eren bones. Els crèdits del film amb un destacat equip tècnic (molts d'ells oscaritzats), les fotografies de promoció, l'ambientació, inclús el casting era encertat. Hauria ressorgit el cine negre, sobre una proposta d'acció i

suspense, d'hàbil construcció psicològica dels personatges i una trama "in crescendo", fins que a la segona part s'esvaeixen i xoquen contra la banalitat d'un guió de la qualitat i el contingut d'un capítol d'*Expediente X*.

Mulholland Falls, drama criminal policíac de començament dels anys 50, s'inspira en la brigada d'élite "hat squad", creada pel

Departament de Policia de Los Angeles. Amb regles i mètodes poc ortodoxos, fonamentats en principis morals molt forts, però al marge de la llei, eviten la instal·lació de màfies i criminals atrets per la prosperitat californiana i pel resplendent Hollywood Street dels

nostàlgics 50. Aquesta faula sobre el poder envoltat pel poder de l'exèrcit, la Comissió d'Energia Atòmica i l'FBI, du la firma del neozelandès Lee Tamahori, realitzador de "Guerreros de antaño", com a únic títol a les seves espatles.

Corrupció, adulteri, amor, poder, intriga, mort, elements propis i potencials que flueixen anacrònics.

El dilema d'un policia de l'envergadura d'un home com Hoover, que es troba implicat en el cas que intenta resoldre, deixa molts de serrells sense aclarir, projecta moltes imprecisions i manca de cops d'efecte, tan imprescindibles en el cinema negre-policíac. Molt distant i distinta, *Mulholland Falls*. La brigada del sombrero, no aconsegueix acostar-se a la crònica detectivesca -també mescla de cinema negre i thriller- de *Chinatown*, obra mestra circumscribida a la mateixa època de glamour de Los Angeles. ❖

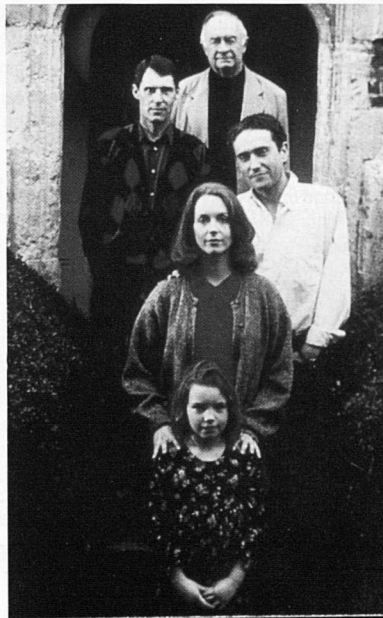

Claudio Hlynhout

El último viaje de Robert Rylands, capritx espanyol

Entre les produccions del cine espanyol estrenades el 1996, destaquen amb llum pròpia títols de sorprenent innovació: *¿Hola, estás sola?*, *Cosas que nunca te dije* i *El último viaje de Robert Rylands* són només alguns d'aquests exemples, que a més tenen en comú l'autoria de novel·les realitzadores. *El último viaje...* es desenvolupa en dos temps que es conjuguen i solapen. El de la narració-declaració policial de Mr. Rylands durant dotze hores, i el que transcorre des de l'aparició del jove professor de literatura espanyola Juan Noguera, moment en el qual arranquen els successius esdeveniments que desemboquen en el final, tant harmònicament la història d'un retorn que fa reviure sentiments i ressentiments interromputs per un lapsus de deu anys. *El último viaje...* és el producte de la constància, és un capritx aconseguit no sense dificultats i que ha donat el seu fruit després d'una mica més de tres anys de feina i d'unes idees meridiane de Gracia Querejeta sobre com, on, amb qui i quan volia fer la seva pel·lícula. Els qui coneixem el calvari per obtenir una subvenció sabran que això és més llarg que el rosari de l'aurora, a més de difícil. Prova de la llarga durada la trobam en els crèdits de l'inici, en els quals destaca la col·laboració

del programa europeu Euroimages, i col·laboracions de les televisions. Realitzada fora d'Espanya amb tècnics espanyols i un elenc d'actors de categoria, els resultats són dignes d'elogi. *El último viaje...* es troba en la línia d'un Polanski, o un Mikailhov, però amb la satisfacció de comprovar que el talent és espanyol i que fuig de les estridències de la comèdia tòpica i típica. La història, inspiració lliure de la novel·la *Todas las almas* de l'anglès Javier Marías (*Mañana en la batalla piensa en mí*) es nodreix d'un guió que conté intel·ligents diàlegs de raonable humor *british* irònic, i discorre amb una rigurosa

posada en escena. La il·luminació tardorera és meravellosa i abraça els espais interiors, i fins i tot exteriors creant una atmosfera amable i profundament estètica que atenua la tragèdia d'aquest drama, ple d'intrusions i pressentiments. Gràcia Querejeta retrata un Oxford intimista, desconegut i allunyat dels clàssics i suats edificis històrics, i la gespa; bucòliques estampes, per altra banda, tan magníficament fotografiats a les pel·lícules de James Ivory. Espais que es contemplen amb delectació gràcies a la magnífica música d'Angel Illarramendi. L'argument a l'entorn d'un vell professor d'Oxford de retorn a casa després de posar terra per mig, sona i es podria titular a priori de las. Però aquest risc el supera la realitzadora destacant petites històries de nombroses lectures: la història d'amor entre dos homes, la legitimitat de decidir sobre l'eutanàsia, la d'ocultar a un nin l'origen de la paternitat, la tolerància, la capacitat de saber perdonar.

Gràcia Querejeta, a pesar de dur un llinatge tan cinematogràfic, s'ha format des de la base; no és el producte de l'atzar o d'una generació espontània. Des d'aleshores fins aquí, el seu bagatge ininterromput li ha reportat mèrits suficients per rodar aquest particular, lloable capritx espanyol. ❖